

De functionele mogelijkheden van neuropsychologisch onderzoek

Max van Dormolen

Registerpsycholoog NIP /

arbeid en organisatie

MfN Registermediator

(Potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Geen
<ul style="list-style-type: none">• Sponsoring of onderzoeksgeld• Honorarium of andere (financiële) vergoeding• Aandeelhouder• Andere relatie, namelijk ...	Geen

Muntendam Symposium 14 december 2017

onderwijs

revalidatie

wonen

arbeidsintegratie

dagbesteding

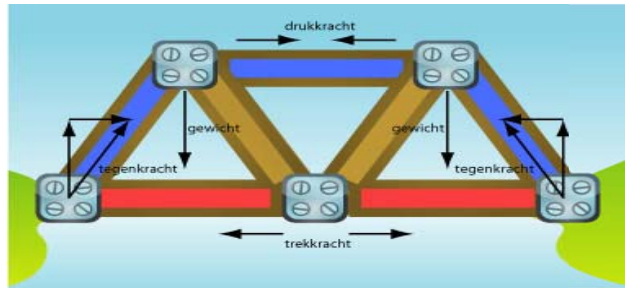
sport

Neuropsychologisch onderzoek

- Doelstelling; bepaling vs beoordeling
- Arbeidsgericht versus zorggericht
- Inhoud
- Wat biedt het de praktijk?
- Duurbelastbaarheid

Belastbaarheid meten

of beoordelen?

Belastbaarheid

- De maximaal mogelijke uitwendige belasting, die een individu gedurende een bepaalde tijd kan leveren resp. mag doorstaan, met volledig herstel na afloop. (Ettema 1973)
- Het vermogen tot presteren en trotseren: wat iemand kan én wil (Van Dijk e.a. 1990)

Doelstelling onderzoek

- Cliënt rechtdoen in beschrijving van mogelijkheden en beperkingen
- met onderbouwing en overtuigingskracht
- handvatten bieden voor reïntegratie / jobcoaching

Op basis van:

- Gevalideerde tests en vragenlijsten
- Consistentie met medisch dossier
- Begrijpelijk en overtuigend verhaal

Arbeids- vs zorggericht NPO

- Zorg: Patiënt-gericht, diagnostiek en welbevinden
- Werk: Werknemer die moet presteren: verdiencapaciteit
 - Gerichte vraagstelling naar arbeids(on)mogelijkheden
 - Algemene normgroepen ipv patiëntenpopulatie
 - Arbeidssituatie / Poortwachter traject is relevant
 - Aandacht voor benodigde capaciteiten / functie-eisen een gemiddelde score kan duiden op beperking
 - Kan ook nuttig zijn bij WAD, CVS enz.
 - Onderpresteren / aggraveren (geld, rechtvaardigheid)

Ingrediënten onderzoek

- Vraagstelling – probleemschets
- Medische gegevens: diagnostiek en behandeling
- Intake gesprek
eventueel heteroanamnese
- Testen + vragenlijsten
- Rapportage en eindgesprek
rapportage in termen van NVAB inzetbaarheidsprofiel

Neuropsychologisch onderzoek (NPO)

Tests gericht op:

- intelligentie
- attentie
 - gerichte aandacht
 - verdeelde aandacht
 - volgehouden aandacht
 - flexibiliteit
- tempo
 - informatieverwerking
 - reactiesnelheid
- executieve functies
 - planning / organisatie
 - sociaal inzicht
 - responsinhibitie
- geheugen: verbaal
 - werkgeheugen
 - opnemen
 - vasthouden
 - herkenning
- geheugen: visueel
 - opnemen
 - vasthouden
- visuele perceptie
 - visueel neglect/hemianopsie
 - visuoruimtelijke waarneming
- visuoconstructieve vaardigheden
- verbale functies

NVAB inzetbaarheidsprofiel

- Persoonlijk functioneren
 - concentreren, verdelen aandacht, herinneren, zelfstandig handelen, specifieke voorwaarden
- Sociaal functioneren
 - zien, horen, spreken, schrijven, lezen, omgaan conflicten, samenwerken, vervoer, specifieke voorwaarden
- Werktijden
 - werktijden, duurbelastbaarheid
- Prognose
 - gebruikelijk herstel, therapeutische mogelijkheden

Kanttekeningen bij neuropsychologische tests

- Gestandaardiseerde gedragsobservatie

Bij iedere test spelen meerdere aspecten een rol, oa:

- Aandacht
- Werkgeheugen
- Motoriek
- Vermoeidheid, motivatie, vertrouwen

Vragenlijsten

Altijd

- NPV (persoonlijkheid)
- UCL (coping)
- SCL90 en/of 4DKL (ervaren klachten/beperkingen)

Afhankelijk van situatie en vraagstelling,

, VAR-2, NPST, BDI, UBOS enz.

UWV Standaard

“Duurbelastbaarheid in Arbeid”

- Samenwerking NVVG en NVAB
- Juli 2015, multidisciplinaire richtlijn voor bedrijfs- en verzekeringsartsen
- Vervangt de standaard Verminderde arbeidsduur, LISV 2000

Duurbelastbaarheid

- Hoe lang iemand een bepaalde prestatie weet vol te houden, met volledig herstel na afloop
- Aan tijd gebonden vermogen én motivatie
- Definitie in Standaard: “Het aantal uren per dag dat iemand in staat is arbeid te verrichten”

Veranderingen

- Niet meer “verminderde arbeidsduur”: er is geen algemene maatstaf om van ‘verminderd’ te spreken
- Niet meer de werkweek maar de werkdag als referentie (stappen van 2 uur)
- Centraal begrip nu: Recuperatienoodzaak
 - stoornis in energiehuishouding
 - preventief
- “Preventief” is concreter en meer begrensd

Stoornis in de energiehuishouding

- Tekort aan energie
- Te groot energieverbruik
- Verminderde mogelijkheid tot recuperatie

Opvallend:

“..kan op vrij eenduidige wijze vastgesteld worden door de toegenomen noodzaak tot recuperatie vast te stellen”

(hersenenletsel wordt niet genoemd in de voorbeelden)

Mogelijke oorzaken van verminderde duurbelastbaarheid

- Centrale vermoeidheid
- Beperkingen zoals in (werk)geheugen, verwerkingssnelheid, aandacht, prikkelgevoeligheid
- Door compensatoire inspanning eerder moe
- Suboptimale planning en energieverdeling
- Psychologische aspecten, faalangst, spanning
- Bijkomende fysieke beperkingen (perifere moeheid)

Mentaal (duur-)belastbaarheidsonderzoek (MBO)

- Voor- en nameting
- Afhankelijk van vraagstelling: capaciteiten, intelligentie, neuropsychologisch functioneren (of deel hiervan), persoonlijkheids-/vragenlijstsonderzoek
- Subjectieve beoordeling: inspanningsschalen, stemmingslijst (tevens activatieniveau) en herstellvragenlijst

Uitkomst MBO

- Cognitief functioneren (minder uitgebreid dan NPO)
- Verloop prestatieniveau over een werkdag
- Subjectieve ervaring tijdens en na het onderzoek (recuperatie)
- Persoonlijkheid (coping, consistentie)
- Observatie in intake en tijdens onderzoek

Rapportage

- Werkgeversversie en bedrijfsartsversie

Inhoud

- Validiteit
- Belastbaarheid in termen NVAB
belastbaarheidsprofiel (géén FML uitspraken)
- Schets werksituatie
- Vertrouwelijk: conclusies, anamnese, scores

Ten slotte

- Belastbaarheid beoordelen blijft mensenwerk
- Overtuigingskracht door een consistente beschrijving
- Werkdag als referentie voor duurbelastbaarheid schiet tekort voor NAH, maar is beter meetbaar
- Hoe duidelijker de vraag, des te duidelijker het antwoord

Dank voor uw aandacht

M.van.Dormolen@Heliomare.nl